

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 L.
» četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
postane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 52

V Gorici, v sredo 1. julija 1925.

Leto VIII.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prej. List izdaja kon-
sorcijski
»GORIŠKA STRAŽA«
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici, Riva Piazzut-
ta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5,
— (prej Scuole). —

Zopet pred sodiščem.

Zadnje soboto sem stal zopet pred goriškim tribunalom. Po približno polletnem premirju so čutila oblastva zopet dolžnost, da nastopijo proti naši »Goriški Straži«. Zakaj se je to zgodilo, pravzaprav ne vem, ker ne poznam globokejših vzrokov. Jaz vem samo za vzroke, ki so nam jih naznačili: dne 20. junija in dne 24. junija je bila »Straža« zaplenjena, KER JE S SVOJIM PISANJEM OGROŽALA JAVNI RED IN MIR, dne 26. junija sem bil pa jaz potom nujne obtožnice, (tako imenovana »diretissima«), pozvan za drugi dan 27. jun. popoldan ob petih k obravnavi pred goriški senat, KER SEM KOT ODGOVORNI UREDNIK »GORIŠKE STRAŽE« ŠČUVAL K SOVRAŠTVU MED RAZREDI IN S TEM ZAGREŠIL ZLOČIN.

O zaplembah, o katerih smo že poročali, danes ne mislim razglabljati, dotakniti se pa hočem kratko sobotne obravnave.

S čim sem zakrivil zločin, katerega me obtožuje državno pravdnštvo in je zanj predpisana večmesečna ječa? S tem, da sem v »Straži« z dne 20. junija, ki je bila pa zaplenjena, priobčil na uvodnem mestu članek »Sožitje«, in potem še članek »Smo ali bomo barbari?« Iz teh dveh člankov je strgal državni pravdnik nekaj stavkov, našel v njih vžiganje mržnje med razredi in naperil proti meni tožbo. Ker je bila pa »Straža« z nevarnimi člankoma, kakor sem že omenil — v celoti zaplenjena, je odpadel bistveni del krivde kot jo zahteva kazenski zakon. Za označeni zločin je namreč potrebno, da se spis ali članek razširi med občinstvom. Ker se pa to radi zaplembe ni zgodilo, je predlagal moj zagovornik, naj se v svrhu ugotovitve, da »Straža« ni prišla v javnost, zaslusijo tozadavne priče in razprava predloži. Predlogu se je rad ali nerad pridružil tudi državni pravdnik in sodni dvor je preložil obravnavo na 14. julija t. l. predpoldne.

Naj ob koncu tega kratkega poročila prevedem še bistvene točke zagovora, ki sem ga imel v soboto v sodni dvorani: »Sem docela nedolžen. Obsodba in obtožba se ne smeta zgraditi na nekaterih iz celotnega članka strganih stavkih. Pretehtati in preudariti je treba smisel spisa ter ne obviseti na par stavkih. V članku »Sožitje« je z globoko iskrenostjo poudarjena želja po mirnem, sporazumnem sožitju in sodelovanju obeh narodnosti na tuk. ozemlju. Ker je »Goriška Straža« glasilo opozicije in ker je treba odstraniti ovire, ki preprečujejo pošten sporazum, zato mora biti dovoljena javna kritika in smemo zahtevati, da se spremeni šolski zakon, ki je za slovensko ljudstvo poguben. Nikoli pa ni »Goriška Straža« napadala italijanskega ljudstva, italijanske države, italijanskih zakonov in najvišjih državnih predstaviteljev. Nasprotno je vedno odločno zagovarjala misel, da se morajo odstraniti vse zapreke, ki ne puste, da bi prišlo do prijateljskega sožitja. Tudi drugi članek ne vsebuje ničesar drugega kot kritiko naših žalostnih šolskih, zlasti ljudskošolskih razmer. Taka kritika se v svobodni državi vendar ne more in ne sme smatrati za zločin!«

Tako prilično se je glasil moj sobotni zagovor in mislim, da se z njim strinja vsa slovenska javnost. Kot lojalen državljani priznavam oblastvom pravico, da me kličejo pred sodnijo in tudi obsodijo, če smatrajo to po svoji vesti za opravičeno in po zakonih vtemeljeno. Ravnotako prostodušno pa tudi izjavljam: Moja vest je čista! Nikoli nisem ne pismeno in ne ustmeno ščuval k sovraštvu proti italijanskemu ljudstvu in tudi »Goriška Straža«, katero zastopam, ni tega nikoli storila. Postopanje oblastev me pusti povsem hladnokrvnega. O političnih zadevah in javnem delovanju je merodajna samo sodba našega slovenskega ljudstva.

Polde Kemperle.

Kaj se godi po svetu?

V soboto po navadi gore kresovi po slovanskih slemenih in brdih v čast in slavo slovenskima svetecema sv. Cirilu in Metodu, kojih god obhajamo 5. julija.

Svetli ognji v temni poletni noči pomenijo, da je slovanski rod imel v svetih solunskih bratih ne le blagovestnika sv. evangelija; tudi luč slovanstva sta prižigala Slovanom, ko so ječali pod frankovskim nemškim jarmom.

Apostola, ki sta prva oznanjevala vero v Kristusa v našem jeziku, zaslužita, da se ju spominjamo kot naša svetnika.

Na tem mestu, kjer navadno berno o političnih dogodkih, se moramo spomniti teh dveh mož, ki sta v našo zgodovino ne le kulturno, temveč tudi v politično, odločilno posegla. Saj kar se je nekoč godilo po svetu, to tudi danes vodi pero, ki piše povestnico narodov.

Luč od vzhoda.

Slovanski rod je živel še v temi, ko sta daleč doli na jugu v Solunu rastla in se učila brata Metod in Konstantin. Pot je vedla sinova bogatih in uglednih grških staršev v lepo in sijajno bodočnost. Njuna učenost je že bila znana na carigrajskih dvorih, ko še nista dosegla niti možkih let.

Metod in Konstantin pa nista ubrala poti, ki bi ju vedla v bogastvo in časti, ampak sta raje izbrala meniško raševino za svojo obleko in revščino za svoj blesk.

Božja roka jima je najprej pokazala delo med paganskimi Kozari ob Črnem morju. Duh božji je bil z njima, ker je njuna setev padla na plodno njivo. Pa bilo jima je določeno bolj vzvišeno poslanstvo.

V temi in jarmu.

Ko je vzhajala na vzhodu luč, je ječalo ljudstvo na slovenskih zemljah in sponah. Tujci so mu oznanjali krščanske resnice, a v tujem neznanem jeziku. Bedni Sloven je z nezaupanjem zrl na tujca, ki mu je, žal, le prepogosto mesto križa kazal bič.

Nemški kralji so sicer skrbeli, da se je širila sveta vera, a njih skrivna misel je bila utrditi cerkveno oblast nemških škofov, da bi nemški grofje tem laže krotili Slovane na vzhodnih mejah cesarstva. Nemški misijonarji so »pomaleme znali slovensko, zato je tudi krščanstvo le pomaleme napredovalo,« tako piše škof Slomšek. Zato si je ljudstvo želelo blagovestnikov, ki bi jih razumeli, ki bi jih učili in gojili, grajali in tolažili z domačo besedo, z besedo, ki so jo slišali otroci od svojih dedov, ki so jo peli po-

tuloči pevci po gradiščih, ki je donela iz zvonkih grl devoik, ko so trle lan in ki je grnela iz prs mladcev in mož v boju za dom in rod. Moravski knez Rastislav je razumel željo, ki je tlela v ljudstvu in je ukazal na pot poslancem, da izprosijo v Carigradu slovanskih misijonarjev. »Naše ljudstvo je krščansko«, so govorili poslanci, »a nima učiteljev, da bi ga učili resnic v domačem jeziku.« In apostol Ciril je bil pripravljen: »Utrujen sem in bolehen, a pojdem rad!«

Apostola in učitelja.

Sv. brata sta pomladi l. 863. šla na pot: a ne kot dosedani misijonarji. Šla sta z zakladom, ki je še danes bogat in neizčrpen kot je bil pred tisoč in sto leti.

Slovansko ljudstvo takrat še ni imelo svojih črk in tudi ne knjiž pisanjih v njih jeziku. Sv. Ciril, ki se je z bratom že privadil slovanski govoric v solunski okolici, je prošil Boga za razsvetljenje. Iz molitve in božje milosti so vzkliše slovanske pismenke. Ciril je mogel pisati evangelije in cerkvene knjige v staroslovenskem jeziku. Zato sta solunska sveta brata ustanovitelja slovanske književnosti. V njih je dobilo slovansko ljudstvo klicarja k Bogu in narodu. In dokler ne bo strohnel zadnji jezik, ki je govoril v slovenski govoric, bo živela zavest, da moramo hraniti in braniti dedščino svetnikov Cirila in Metoda.

Kr vica in preganjanje namesto pravice.

Veseli je zabučalo na Velehradu in po vsej slovenski zemlji, ko sta blagovestnika učila ljudstvo v njegovi govoric. Toda ker sta sv. Ciril in Metod »šla in učila vse narode«, so se Nemci radi političnih računov spotaknili ob blagovestnika in in zatožili papežu, da trosita krivo vero med Slovane. Nemeč se pa ni bal krive vere, trepetal je le pred slovansko knjigo, ker se je bal, da bo svetniški Sloven bral v slovenskih svetih knjigah, da smo vsi ljudje pred Bogom enaki.

Apostola se pa nista zbala za svojo čast in purpur pred svetnimi oblastniki; šla sta, ker jima je tako ukazovala ljubezen do ovčic, v Rim pred papeža in dokazala svojo nedolžnost.

Toda vrnil se je iz Rima le Metod, ker je Ciril zašilil trudne veke blagoslavljajoč Slovane.

Krivičneži se še niso umaknili. Vrgli so Metoda v ječo. Tri leta je zdihoval za vlažnimi zidovi v železnih okovih; čreda se je razkropila, ker ni bilo več pastirja.

Usojeno pa je bilo, da mora čaša Metodovega trpljenja prekibeti preko roba. Po dolgih mukopolnih dnevih v celici je dobil Metod sotrpina. V ječo so vrgli skrušenega starca, na strohneli slami je Metod otipal glavo svojega nemega tovariša, iz prs mu krikne glas, ki je donel po obokani ječi kot onstranski klic. Njegov sojetnik je bil moravski knez Rastislav, ki ga je ukazal frankovski kralji Ludovik vreči v ječo, ko so mu prej iztaknili oči in iztrgali jezik. Metod je vedel zdaj, da so tuji gospodarji udarili njegovo čredo ne z biči, ampak s škorpjoni. Naši dedje so bili brez duhovnega pastirja in brez svojega kneza...

Konec svetlih dni.

Apostola so po dolgem prizadevanju spustili na svobodo. S še večjimi častmi je začel delati tam, kjer je nehal pred tremi leti. A hrast se je že dovolj dolgo upiral vihariem. Na cvetno nedeljo l. 885. je še blagoslovil ljudstvo in zemljo in čez tri dni končal svojo zemeljsko borbo.

Po njegovi smrti so pregnali njegove učence na Balkan in kockali za slovansko ljudstvo. Slovanska književnost je tudi bila vničena. Metodove ovčice so pa pasli volcie.

Naš dolg za dedščino.

Cirila in Metoda so takoj po smrti začeli častiti kot svetnika. Češčenje svetih bratov je pa zapovedal papež Leon XIII. l. 1880. v okrožnici »Grandé munus« za vso katoliško cerkev. Trpljenje naših apostolov za vero in pravice naših očetov je kronano s svetniško krono. A mi niuni dediči bi tudi brez tega bleska morali prižgati v svojih srcih svetel plamen ljubezni in spoštovanja do naših prvih apostolov in prvih učiteljev. Otela sta nas paganstvu in barbarstvu, zato bo slava svetih bratov donela od roda do roda, kolikor jih bo bivalo na slovanskih tleh.

DNEVNE VESTI.

† Miklavž Sedej.

V petek dne 26. junija je nenadoma umrl v Oblokah č. g. Miklavž Sedej, vikar v pok. V prerani grob ga je spravila težka, neozdravljiva bolezen. Nepričakovano, v mirni noči mu je smrtni angel pritisnil svoj mrzli poljub in ga rešil zemeljskega trpljenja. Ranjki se je rodil 6. dec. 1880 v Cerknem in je bil po končanih študijah, katere je z izvrstnim uspehom dovršil v Gorici, dne 21. julija 1904 posvečen v mašnika. Najprvo je bil prefekt v deškem semenišču ter obenem nekaj let pomožni katehet na gimnaziji. Pozneje je služboval v Podmelcu in na Grahovem. Radi težke bolezni, ki ga je napadla, je bil zgodaj v pokojen. Zadnja leta je upravljal vikarijat Obloke, kjer ga je dohitela smrt. Povreb se je vršil v torek dne 30. m. m. Vdeležilo se ga je 20 duhovnikov, med njimi več sošolcev, mnogo učiteljstva s šolsko mladino in številne množice ljudstva. Pogreb je bil ganljiv in nadvse sijajen. Ljudstvo je ho-

telo na slovesen način izkazati zadnje čast skrbnemu dušnemu pastirju in duhovniku-trpinu. Počivaj v miru, dragi Miklavž! Stricu, prevzvišenemu g. nadškofo dr. Sedeju, bratu, č. g. Cirilu in ostali spoštovani Sedejevi družini naše iskreno sožalje.

Opomin sodnijski upravi.

Iz občinstva smo prejeli pritožbe, da razpisujejo sodniki razprave, zaslusanja in druga sodnijska opravila tudi na praznike in to sodnijske in nesodnijske. Stranke pridejo v velikih množinah, toda sodnikov ni. Sluga razodene strankam skrivnost: je sodnijski praznik. Stranke pokažejo slugi pozivnico: sodnik se je zmotil. Ne delajte strankam prevelikih stroškov in prenehajte s takimi »zmotami!«

Smrt kosi.

V tolminski dekaniji opravlja neizprosna smrt v letošnjem letu grozno žrtev med duhovniki. Od 24. feb. do 26. junija je neusmiljeno spravila štiri gospode v prezgodnji grob. Dne 24. feb. je odšel od nas č. g. Ivan Vid-

mar, župnik v Idriji ob Bači, dne 9. maja je nepričakovano zaspal v Gospodu č. g. Jož. Hren, kaplan v Podmelcu, dne 20. maja umrl č. g. Ivan Jarec iz Kamna, dne 26. junija je pa legel v hladni grob č. g. Miklavž Sedej, vikar v Oblokah nad Hudojužno. V dobrih štirih mesecih je zahtevala poslanka smrti kar štiri žrtve. Duhovljani, ki so zgubili svoje duševne pastirje, z obupom zro v bodočnost in se z žalostjo v srcu vprašujejo: kaj bo, kaj bo? Teža preskušeni je res že porazna.

Naj v izpopolnitev te žalostne slike še dodamo, da je v tolminskem dekanatu od leta 1918 umrlo 8 duhovnikov. In naraščaj je tako pičel in redek!

Nova maša.

Naš rojak iz slovenske Benečije č. g. novomašnik Kjačič Natalij bo pel novo mašo v Šent Lenartu pri Št. Petru dne 5. julija. Imenovan bo služboval v naši nadškofiji.

Imenovanje izvedenca za rastlinske bolezni v Gorici.

Sporočajo nam, da je cav. dr. Tonizzo, vodja pokrajinskega kmetijskega urada v Gorici, imenovan od ministrstva za narodno gospodarstvo za kr. rednega izvedenca za rastlinske bolezni s sedežem v Gorici. S tem se je izpolnila davna želja goriških izvoznicarjev, ki so bili dosedaj primorani iskati potrebnih pričeval v Trstu v občutno svojo škodo. Tudi izvajanje zakona v varstvo rastlin in nadzorovanje raznih drevesnic na Goriškem bo s tem omogočeno.

Dodatni zrelostni izpiti na tolminskem učiteljskišču.

Za one kandidate, ki posedujejo zrelostna pričevala dobljena v inozemstvu ne pozneje kakor v šolskem letu 1921.—22., se bodo še poslednji krat vršili dodatni izpiti zrelosti (italijansčina, zgodovina, zemljepis in pedagogika) v poletnem in jesenskem roku tega leta. Opozarja se, da morajo delati izpit v celoti tudi oni kandidati, ki so bili v lanski jeseni reprobirani v kakem predmetu. Izpiti v poletnem roku se pričnejo v sredo 1. julija.

Zrelostni izpiti.

na kr. tehničnem zavodu v Idriji se bodo vršili od 1. julija naprej.

Pouk v materinščini!

Italijanski časnik »Corriere d'Italia« piše na dveh kolonah, naj se vrši pouk v ljudskih šolah na podlagi materne jezika. Poziva italijansko vlado naj za to poskrbi v imenu prava in pravičnosti. Toda to zahteva za Italijane v Braziliji.

„Apostolstvo molitve“.

Vodstvo »Apostolstva molitve« v Gorici sporoča, da se bo vršil prihodnji petek dne 3. t. m. ob 8. uri zvečer v cerkvi sv. Ivana sestanek fantov in mož. Govoril bo znan in obče priljubljen govornik. Vabljeni so vsi poštenomisleči.

To je delo za zbliznanje!

Gospod učitelj Marijan Bratuž nas je opozoril na zadnjo številko učiteljskega glasila kr. šol. skrbništva v Trstu z dne 20. t. m.

Na uvodnem mestu začenja odstavek »Letteratura slovena«, spisan od dobro znanega Maria Stanta. Ta učitelj, ki mu ni dnevna politika zaslonila vseh drugih vprašanj, se zelo dosti uvlečava na kulturnem polju.

V omenjenem spisu pravi, da je treba resne volje za zbliznanje obeh plemen na kulturnem polju. Zato podaja odlomek iz slovenske literature. Pričenja s Prešernom in našteva po vrsti vse najboljše slovenske slovenske in doseže Cankarja. Literarno dobo od Prešerna do Cankarja deli pisatelj v tri dele: v romantičnem dobi Jurčiča; potem novi romantičnem, ki se konča z Aškercem. Za to dobo sledi kratek odmor. Potem pa vstanejo možje, ki dvignejo slovensko literaturo do svetovnega slovesa. To sta predvsem Župančič in Ivan Cankar.

Plemenito prizadevanje g. Stanta, da sezna italijansko učitelstvo z našo literaturo, bo gotovo našlo odmeva v vseh naših krogih.

Tako je pojmovanje sožitja, vredno plemenitega človeka. Naj bi le vsi, ki govore ali pišejo o kakih pastirskih slovenskih rodovih prebrali omenjeni spis v poluradnem listu šolskega oblastva.

Da ne ostane zadnji...

Navajeni smo že, da se italijansko časopisje ob nas obregne, ko nas oblastva preganjajo. Je pač tako na svetu, da morajo mali lajati, ko veliki godrnjajo, sicer jih lahko smatrajo za mlačne služabnike.

V Gorici izhaja ob pondeljkih list »L'Isanzo«, ki je občutil potrebo, da pogreje staro laž, da razpihujemo plamen sovraštva med obema narodnostima. Naš list, tako pravi, vodi vso to gonjo in sicer z lažmi in obrekovanji. Slovenci pa nimajo prav nobenega povoda za pritožbe: saj se poučuje v šolah slovensčina; saj ne plačujejo slovenski dijaki šolskih pristojbin; občinske volitve se povsod vršijo. »V kateri državi so deležne narodne manjšine tolikšnih dobrot in predpravil kakor ravno v Italiji v sled njene visoke civilizacije,« se vprašu-

je list. In pride do zaključka, da je vse to delo slovenskih politikastrov, ki žive od tega, da držijo to dobro slovensko ljudstvo vse obsipano z dobrotami in milostmi v sovraštvo do italijanske narodnosti.

Ali se plača te trditve pobijati? Naši kmetje, delavci in sploh vsi naši ljudje vedo kakšna je resnica.

Mi pa vemo, da bi list gospoda Graziana, ki je skušal začeti boj za neodvisnost Goričanov od Vidma odnesel slabo spričevalo o patriotizmu, če ne bi napisal tega članka pod naslovom »Pazimo na politikante.« To dokazuje tudi njegov globok poklon gospodu videmskemu prefektu.

Oproščen.

Senator De Bono, vrhovni poveljnik vseh varnostnih oblastev v državi, je bil te dni oproščen vsake krivde. Tožniki so trdili, da je imel svoje prste vmes pri umoru poslanca Matteottija in drugih zločinih. Visoki dvor ga je pa našel popolnoma nedolžnega.

Popravki, popravki...

Svetovni angleški list »Times« je na uvodnem mestu tolmačil Mussolinijev govor na fašistovskem kongresu tako, da se je ministerski predsednik močno nagnil na levo. To krilo fašistovske stranke vodi namreč nepopustljivi in vse mogoče načini uporabljajoči Farinacci. List, ki ga berejo politiki po vsem svetu pravi med drugim, da je ljudstvo globoko hvaležno Mussoliniju, da je rešil državo iz povojnih zmed, da so pa zdaj velike množice razumnikov in ljudstva proti njemu.

Vodja fašizma pa se je usedel in poslal ravnateljstvu angleškega lista dolg popravek, kjer pravi, da ni nič res kar pišejo na Angleškem. No, zdaj po tem pismu vedo tudi Angleži kako je v Italiji.

Navzgor — navzdol.

Angleški in francoski listi pišejo, da gre lira navzdol; frank in angleški funt pa navzgor.

Italijanski listi pa pišejo, da gre spet lira navzgor, francoski in belgijski frank pa navzdol.

Lepa obletnica.

Vodilni angleški časnik »Times« (Čas) je obhajal 29. t. m. 140. obletnico odkar je pričel izhajati.

Izvoz zgodnjega krompirja.

Letina zgodnjega krompirja se bliža polnemu razmahu. Kakor vse kaže, bo letos še precej blaga in bo tudi zdravo. Bati se je le, da bo prehuda moča mnogo škodovala. Sicer do sedaj še ni opazati gnilobe, vendar pa bo treba največje pažnje s strani

kmeta, da ne bo oddajal zadruzi slabega in umazanega blaga. Zadrugarji zapomnite si dobro, da le od vas zavisi, kako bomo letos prodali pridelek krompirja. Zadruga predvsem zahteva od svojih članov, da oddajajo blago samo njej in ne drugim izvoznicarjem. Sicer ima zadruga moč, da onega, ki bi se ne pokoril zadrugi pravilom prisili k pokoritvi. Zadruga, ki je vedno pomagala kmetom do dobrega plačila za oddano blago, bo tudi letos plačevala več ko drugi izvoznicarji. Obstoja možnost dobre vnovčitve krompirja in to le pod sledečimi pogoji:

Kmet mora oddati vse blago »Zadruzi«. Blago mora biti suho, čisto in dobro prebrano brez vsake navlake in zemlje. V vreče naj se daje samo lepo blago, ne drobilja in od miši objedenega krompirja. Zadruga je sklenila, da bo vsako nepravilno ravnanje z blagom tudi primeroma kaznovala in sicer s tem, da ne sprejme krompirja, ki ne bo suh, čist in dobro prebran. Izvajala se bo stroga kontrola, kakor pred vojno.

Gospodarska zadruga za goriško okolico.

Goriško učiteljsko društvo

zboruje v Trgovskem domu 2. julija t. l. ob 10. uri in pol. — Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo. — 2. Pisatelj France Bevk predava: »Dramatika v ljudski šoli«. — 3. Razni predlogi. — Stanovska zavest in zanimivo strokovno predavanje nalagata udeležbo vsem. Odbor.

Idrijske novice.

Okrajna skupina Kmetko-delavske zveze v Idriji je naprosila osrednje tajništvo K. D. Z., da posreduje radi celotnega izplačila pokojnin vpokojenih rudarjev, ki so prejeli tozadevne odloke. Poslanec Besednjak je na prošnjo osrednjega tajništva posredoval v Rimu in je prejel sledeči odgovor:

1. Ministrstvo narodnega gospodarstva je naročilo rudniškemu ravnateljstvu, da izplača popolne pokojnine in ne samo štiri petine vsem onim vpokojencem, ki imajo vse dokumente v redu in ki nimajo dolgov pri erarju, oziroma pri rudniku. Izplačilo pokojnin se je zakasnilo radi tega, ker je moralo glavno državno računovodstvo dokončati račune idrijskega rudnika. Rudniško ravnateljstvo je iz Rima pooblaščen, da izplača celotne pokojnine do 30. junija 1925.

2. Za: Pivk Marijo, Šinkovec Antonijo, Jurman Frančiško in druge vdova bo treba največje pažnje s strani

Sv. Višarje.

Slovensko javnost bo brez dvoma razveselila vest, da se je po dolgih 10. letih vrnila svetovišarska Mati božja zopet v svoje svetišče na Sv. Višarje.

Dne 15. sept. 1915. je bil oni usodni dan, ko se je zrušilo svetišče pod granatami. Čudodelno podobo so rešili in jo prenesli v Maribor na Štajersko, odkoder so jo po končani vojski svečano spemili v Žabnic nazaj. Ker cerkev na Višarjah še ni bila dozidana, je ostala sveta podoba v Žabnicah do srede 24. junija.

V sredo se je pa izvršil slovesni prenos višarske M. B. na Sv. Višarje. Že na predvečer so prihajale trume romarjev iz gorenje Goriške, Koroške, Benečije in celo iz Nemške Avstrije. V župni cerkvi v Žabnicah, kjer je bil med cvetjem in zelenjem izpostavljen kip višarske Matere božje, so molili neštetih romarji in prepievali pesmi pozno v noč. Vas Žabnice je okrasila hiše in pota in neštetih venci so lepšali ulice in cerkev. Postavljenih je bilo več slavolokov s primernimi napisi in lepim zelenjem.

Pod noč so se zasvetili kresovi na višarskem vrtu in na Mittagskoflu, možnarji so zadoneli, ljudstvo molilo, pelo, plakalo...

V farni cerkvi je pred sveto podobo opravil večernice domačin preč. g. prelat dr. Mart. Ehrlich. Na Višarjah so se medtem zbirali romarji iz bovške in kobariške dekanije. Sveto veselje in navdušenje je odsevalo iz obrazov neštetih romarjem, ki so dohajali v vedno večjih trumah. Vse je s hrepenenjem pričakovalo naslednjega dne.

Ponoči je začel pa padati dež, ki je brez prestanka naletaval še pozno v jutro. Vkljub dežju so zjutraj dohajale nove procesije iz cele kanalske doline: iz Malborjeta, Lužnice itd. Zlasti slikovita je bila procesija iz Učepel radi številne udležbe in radi lepih narodnih noš. Množice so se zbrale v prostorni župni cerkvi, ki je bila do zadnjega kotička nabito polna. Vkljub dežju je bilo določeno, da se procesija vrši. Romarji so sprejeli ta sklep z velikim veseljem, saj ni nobene žrtve, ki bi bila prevelika za nebeško Mater.

Nad 30 sv. maš se je darovalo v tem jutru v žabniški cerkvi in nešteto romarjev je bilo obhajanih. Ob 6. uri zjutraj so zopet zadoneli topiči in naznanjali, da je prišel radostni trenutek, ko se bo višarska Mati božja vrnila zopet v svoje svetišče. Pri slovesni maši, ki jo je daroval preč. g. dekan V. Kraut iz Trbiža, je krasno prepeval cerkveni pevski zbor iz Žabnic, pomnožen s pevci domačega pev-

skega društva. Po končani maši se je vpricho neštetih romarjev in številne duhovščine poslovil od višarske Matere božje preč. g. F. Terčeli iz Gorice. S pretresljivim in globoko zasnovanim govorom je ganil do solz množico, ki je v sveti tihoti in v globoki pobožnosti poslušala zgodovino svete višarske Matere in zgodovino našega rodu. Govornik je zlasti lepo poudarjal pomen sv. Višarji, ki se dvigajo na meji med tremi državami in tremi narodi ter v skupni božji Materi združujejo vse romarje brez razlike jezika in državnih mej v bratski ljubezni. Po poslovnem govoru je zapel v slovo cerkveni pevski zbor iz Žabnic, nato so dvignili sveto podobo in štirje duhovniki iz vseh sosednjih držav so jo nesli v procesiji. Sprevod je vodil preč. g. A. Berlot iz Gorice. Po oknih so gorele sveče, iz mlajev in slavolokov so duhtele cvetlice, iz sosednjih hribov je odmevalo pokanje možnarjev — in vmes so donele svete pesmi in vroče molitve — vsi smo čutili, da se vrača ljubljena Mati zopet domov. V sprevodu so bili romarji in več duhovnikov iz Benečije, zlasti veliko jih je prišlo iz Mužnice (Moggio), nadalje romarji iz Podkloštra v Nem. Avstriji, zlasti dolgo vrsto so tvorili domačini iz Žabnic. Ukev, Malborjeta, Ovrčje vasi in Pontebe in Goričani iz bovške in kobariške dekanije s številnimi domačini dušnimi

pastirji. Nad zelenimi travniki je donela pesem pevskega zbora iz Žabnic. Ukev in celo pevci iz Drežnice so se v zelo častnem številu pridružili vzvišeni pesmi na čast višarski Kraljici. Pri slavoloku pod goro so domači fantje sprejeli sveto podobo in jo nesli do vrha.

Dež je sicer naletaval, a slovesnega razpoloženja ni motil. Ko se je sprevod približal vrhu, je obstal na krasni romantični planini. Dež je ponehal, izza oblakov je posvetilo solnce in v svetlem siju so pozdravili gorski orjaški vrhovi vračajočo se sveto Kraljico.

Gorske belce cvetke so duhtele, bliščeči snežniki so žareli in številni romarji, ki so prenočevali na Višarjah so prišli naproti nebeški Gospe. Sprejel je sveto podobo preč. g. vseučiliški profesor dr. L. Ehrlich z asistenti, in zopet so jo fantje izročili duhovnikom, ki so jo med petjem, molitvijo in zvonjenjem nesli v ljubko cerkev skozi lepe slavoloke.

Domači gosp. župnik N. Monkar jo je posadil na oltar. Pevci so zapeli pretresljivo pesem v čast vračajoči se Kraljici v vseh treh jezikih in množica je od veselja in genotija zaplakala, ko je videla sveto božjo pregnantko zopet v svojem svetišču. Proti oltarju so sipale dekleta v narodnih nošah pestro cvetje, romarji so prižigali nebroj prošnjih sveč in kleče

nec Besednjak iz Rima sledeči odgovor:

Ministrstvo narodnega gospodarstva je odredilo, da se mora vdovam v najkrajšem času izplačati začasna pokojnina. Rudniško ravnateljstvo je dobilo nalog, da ugotovi vse slučaje še posebno radi tega, ker manjkajo za posamezne vdove dokumenti ali niso bila nekatera potrjena v redu. Prizadete vdove naj se potom tajništva K. D. Z. v Idriji same pobrigajo, da spravi rudniško ravnateljstvo njihove dokumente v red.

3. Za Kolenca Matevža, vdove Ros Antonijo, Ferjančič in Šinkovca Florijana ter druge idrijske rudarje je poslanec Besednjak prejel sledeči odgovor:

Kr. odlok od 10. maja 1923. št. 1380 določuje, da je glede plač in drugih prispevkov merodajen 1. julij 1920. leta. Druge ugodnosti, ki jih določuje zgorajšnji zakon pa nimajo retroaktivne moči, to je, ne veljajo za nazaj. Radi tega nimajo pravice do asimilacije rudarji, ki niso bili več 10. julija 1923. (10. jul. 1923. je bil namreč zgorajšnji kr. odlok objavljen v »Gazzetta ufficiale«) v dejanski službi pri rudniku.

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

Prezvzišeni med nami.

V soboto 20. popoldan ob 3/4 na 5. uru je prispel v naše mesto prevzvišeni nadškof Fran Borgia Sedej. Sprejem je bil na »Kosovem mostu«

priredil na čast prevzvišenemu nadškofu, pevsko-godbeni odsek »Katoliške delavske družbe«. Pevci (moški zbor) so zapeli dve pesmi in godbe je zaigrala 3 komade. Prevzvišeni se je zahvalil za krasen sprejem ter izrazil pohvalo pevcem in godbi. Iznenaden pa je bil, da imamo v Idriji, tem majhnem mestu, kar dve godbi na pihala. V soboto se je vršil običajni koncert na trgu, katerega je proizvajalo delavsko godbeno društvo in katerega je prevzvišeni tudi poslušal. V nedeljo se je vršila sv. birma. Popoldan je obiskal prevzvišeni samostan, Kat. del. družbo, Marijin vrtec in dekliško Marijino družbo. Ogleдал si je tudi vse grozota zadnje povodnji. V ponedeljek je praznoval idrijski rudnik sv. Ahacija. Vršila se je tudi starodavna procesija. Ob 9. uri dopoldan je bila pontifikalna sv. maša, po sv. maši procesija, katero je vodil prevzvišeni nadškof. Še istega dne popoldan se je podal na Vojsko kjer je bila v torek sv. birma.

jem, katerega se je vdeležila tuk. duhovščina in šolska mladina ter občinski možje z županom na čelu in preds. »Kat. prosvete«. — Po običajnem pozdravu se je prevzvišeni podal s spremljajočo množico v cerkev, kjer je bil blagoslov. Potem je odšel v šolo k izpraševanju otrok-birmancev, katerih je bilo okrog 125. Pevski zbor »Katoliške prosvete« mu je zvečer zapel za podoknico 2 pesmi ob veličastni razsvetljavi in med pritranjem. Lep je bil za nas ta dan, ostal bo mnogim še dolgo v prijetnem spominu. — Dramatični odsek »Katol. prosvete« se pripravlja, da v kratkem nastopi s predstavo, kar je znak, da ne spi. Fantje in dekleta, le pogumno na dan s poštenim delom za izobrazbo in napredek. Bodrite in prekašajte drug drugega! To bo vsem le v korist. *Vaščan.*

Iz Vipavske.

(Ob novi maši Viktorina Staniča). Zgodovina našega naroda je bila vedno meglena in temna. Tudi pogled na današnjo povest ni nič bolj prijažen. Svinčena noč teži deželo. Le tupačam se nam prikaže kaka zvezda vodnica, le redkokdaj se nam nebo nasmeje in nam pošlje kak solnčni dan. Tak solnčni dan se nam obeta dne 5. julija, ko bomo obhajali dvojni praznik, praznik naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda in hkratu tudi novo sv. mašo Viktorina Staniča v Sv. Križu. Vipavci in drugi, ali se zavedate, kaj sta nam bila sv. brata Ciril in Metod in kaj so nam naši požrtvovalni svečeniki? Ne pozabimo na ta dan poslati naših prošenj do Vsemogočnega za naše blagovestnike! — Potrebujemo zvezd vodnic, potrebujemo prerokov - učencov in tolažnikov v žalosti: v dneh potresov živimo; potrebujemo graditeljev in bodriteljev, potrebujemo Valentinov Staničev. Sto jih potrebujemo! Ne, še več nam jih dai, o Bog! kajti »domači glas le nosi spas«. Bog nam razjasni našega naroda nebo, prižgi nam zvezd nebrot; pošlji mož, ki nam bodo po svoji kreposti in plemenitosti svetili v temni, hudi noči. *Vipavec.*

Lokovec.

V nedeljo, dne 21. junija je »Prosvetno društvo« priredilo prvo veselico s sodelovanjem pevskega zbora p. d. iz Loma in kupletista g. F. Bratuža iz Gorice. Domače društvo je nastopilo s Krekovo igro »Tri sestre«, ki je jako primerna za začetne odre. Igralci so svoje vloge, ako se upošteva, da so bili brez izjeme vsi prvič na odru, jako dobro rešili. Posebno mi je ugajal oče Orel. Jako dobra igralca lahko postaneta Anka in Frane. Zadnji je bil kakor ustvarjen za svojo vlogo. Pa tudi drugi so bili dobri. Priporočal bi le, naj se v prihodnje bolj vžive v vloge in naj bodo na odru bolj živi, zlasti ženske. Pevski zbor iz Loma je zapel jako lepo več pesmi. S svojim nastopom v Lokovcu je ponovno pokazal svojo požrtvovalnost za društveno življenje, ki je bila že poprej splošno znana. Za smeh je poskrbel F. Bratuž s svojimi kupleti, ki so ljudem jako ugajali. Udeležba pri veselici je bila jako velika, kar kaže, da imajo ljudje smisel za pošteno zabavo. Da je prireditev tako dobro uspešna, gre v prvi vrsti pohvala društvenemu predsedniku g. F. Pirihu iz Lokovca. Njemu, kakor tudi društvu ključem: »Le krepko po tej poti naprej!« *ič.*

Bovec.

Obrtno-nadaljevalna šola v Bovcu zaključila svoje šolsko leto 1924-25. dne 4. julija t. l. z razstavo vseh risarskih in pismenih, kakor tudi obrtnih izdelkov posameznih vajencev. — Razstava bo občinstvu odprta dne 4. do 5. julija od 11. do 6. ure zvečer. Razstavljeni obrtni izdelki vajencev bodo istočasna tudi na prodaji. *Vodstvo.*

Sveto pri Komnu.

V nedeljo so pri nas plesali. Fantov, še več pa deklet se je na »barjarjih« kar trlo. Godba je naravno moralno zasvirati tudi »žovineco«. Plesal-

ci so pa bili mnenja, da je takt v tej godbi pogrešen in se ni šel po tem taktu nobeden vrteti. Zraven so pa stale in tudi plesale druge osebe, ki so z bunkami in klofutami poučile »za narod se vrtečo mladež«, da se mora tudi po tem taktu plesati. Na praznik jih je nekaj kazalo plave lise po obrasih med temi tudi neki župan. Je bil pa najbrže po občinskih poslih pri plesu?

Livek.

Naše »Prosvetno društvo« priredi v nedeljo popoldne dne 5. VII. ob 3. uri veselico; predstavljala se bo poleg petja in deklamacij lepa, nova igra »Dom«, vzeta iz domačega, kmečkoga življenja. Odbor vljudno vabi k obilni udeležbi! — V naši občini je veliko občinskega sveta še nerazdeljenega. Glavna ovira je spor med dolnim in gorenjim koncem občine, ki se ne moreta zediniti v tem oziru; vendar bi se mogel doseči sporazum, ako bi vladalo nekoliko več duha spravljivosti med obema strankama. Škoda je, da leži toliko dobrega občinskega sveta brez posebne koristi. Pravično bi bilo tudi, če bi privzeli k delitvi ono malo število občinarjenovohišarjev, ki dosedaj vsled zastarelega občinskega reda niso mogli priti do pravic v občinskem gozdu; to bi se moglo zgoditi proti gotovi oškodnini. — Pomanjkanje dela in zaslužka se tudi pri nas precej občuti. Lepo število fantov se je podalo v Francijo za kruhom, nekaj jih je za stalno v Jugoslaviji. — Živinoreja, glavni steber našega kmeta, je pri nas primeroma lepo razvita, saj delujejo dobro v občini 4 mlekarne. Žal ovira razvoj pravega napredka preveliko število gostilen, kamor roma denar iz mlekarov. Osem gostilen na 600 prebivalcev, je trikrat preveč. Škoda, da se ravno v tem oziru ne vpošteva in spoštuje zakon! Seveda, kjer ni tožnika, ni sodnika!

Skopo.

Dne 20. jun. se je poročil g. Viktor Rec iz Skopega z gospodično Ido Ostrouška iz Gabrovice. Novoporočencema želimo obilo sreče in božjega blagoslova v zakonskem življenju.

Čepovan.

Tukajšnja Marijina družba priredi skupno s cerkvenim pevskim zborom v nedeljo 5. julija ob 4. uri popoldne v dvorani g. Petra Šavle v Tesnem javno dramatično in pevsko veselico. Na sporedu je krasna Silvin Sardenkova igra: »Skrivnostna zaroka«, solospjevi s spremljevanjem glasovirja ter ženski in mešani zbori. K obilni udeležbi vabi domačine in okoličane odbor.

Studeno pri Postojni.

Vabimo vljudno ljubitelje otrok na šolsko prireditev, ki se bo vršila v nedeljo 5. t. m. ob 4 uri v prostorih »gasilnega doma«. — Naznanjamo tudi, da priredi šola 12. julija v prostorih šolske sobe razstavo moških in ženskih ročnih del. Ker je čisti dobček prireditve namenjen revnim otrokom tukajšnje šole, vabi vljudno — vodstvo.

Rnjiževnost in umetnost.

David Doktorič.

Koncert

Pevskega in glasbenega društva v Gorici.

Sporod je bil lepo sestavljen, bogat in pester. Ko bi izvajanje posameznih točk odgovarjalo obljubam sporeda, bi bil to gotovo eden najlepših koncertov te sezije.

Nastopil je prvokrat novi društveni orkester z dvema skladbama, mešani zbor s petimi, moški s štirimi pesmi, ženski zbor je zapel dve, mešani kvartet pet in ženski duet dve.

Kot prvo točko je imel igrati orkester Gounod-ovo »Ave Marijo«, a jo je zamenjal z Mascagni-evim Intermezzom, ki bi ga pa lahko nekoliko lepše izvajal.

Sledila sta mešana zbor: Ocvirkova »Moja pomlad« in Premrljov

Kaj je novega na deželi?

Podgora.

Pri nas bomo imeli občinske volitve dne 2. avg. t. l. Upravičeno pričakujemo, da bodo volilci toliko uvidni, da si bodo izvolili pošten in delaven občinski zastop.

Prvačina.

»Dramatični krožek« v Prvačini vpripori dne 5. t. m. v dvorani »Sokolskega doma« ob 4. uri A. Medvedovo dramo v 4. dejanjih »Na odru življenja«. Sodelovali bodo tudi pevski zbori iz Dornberga, Vogerskega in Orehovelj. Ker je čisti dobček namenjen za nabavo gledaliških potrebščin, vabimo k obilni vdeležbi. — Za dram. krožek *Josip Budul.*

Sv. Križ pri Ajdovščini.

V nedeljo dne 5. t. m. popoldne bomo imeli pri nas šolsko veselico. Spored je bogat in zanimiv. Prijatelji mladine pridite!

Števerjan.

Zadnje soboto, ko je hrumela preko naših Brd težka nevihta s točo, nas je zadela grozna nesreča. Strela prisostvovali sveti maši, ki jo je daroval veleč. monsignor A. Berlot. Po maši so v kratkih besedah pozdravili sveto Mater trije govorniki: v slovenskem jeziku preč. g. dr. L. Ehrlich, v nemškem preč. g. T. Oraš, v italijanskem preč. g. I. Juso iz Mužnice. Nikjer in nikdar ni med temi tremi narodi vladala taka prisrčnost in edinost, kot ta dan, ko so skupno počastili skupno Mater božjo na Sv. Višarjah. Slovesni Te Deum je zaključil lepo slovesnost.

Še pozno popoldne so donele pesmice, gorele sveče in molila srca pred sveto Materjo, ki se je vrnila, da zopet s svojo sveto roko blagoslavlja rodove, ki se bodo k Njej zatekali.

Višarska cerkev je dograjena in ima zelo okusno lice. Nevenljivih zaslug za obnovitev cerkve in prenos Matere božje si je pridobil s svojim trudom preč. g. župnik N. Monkar. Zidavo je vodila tvrdka Mayer, zlasti dvorni svetnik inž. Mahnič. Romarjem, ki bodo romali na Višarje sporočamo, da je božja pot odprta do oktobra. Preskrbljeno je za duhovnika in prenočišča romarjem.

Naj bi ta lepa slovenska božja pot zopet dajala nešteto blagoslova našemu rodu, kot ga je rosila našim pradedom.

je udarila v gospodarsko poslopje posestnika Miklusa in ubila triindvajsetletnega sina Emila, ki se je mudil z očetom v hlevu. N. p. v m.!

Iz Biljane.

Naše županstvo je razpisalo davek, »esercizio e rivendita« in ga je naložilo kolonom, a ne kmetom. To je krivično in protizakonito. Po zakonu so kmetje in koloni oproščeni tega davka.

Koloni smo zato opravičeni zahtevati od županstva, da popravi krivico, ki nam jo je storila z razpisom tega davka.

Pozivljamo županstvo, da odpiše kolonom ta davek, ker jim ga je popolnoma protipostavno naložilo. O postopanju županstva bomo poročali v »Gor. Straži«. *Več kolonov.*

Rihemberk

V nedeljo dne 5. t. m. praznujemo pri nas god našega farnega patrona sv. Urha. Ob tej priliki priredi naše prosvetno društvo na dvorišču Ljudske posojilnice veselico z raznovrstnim in zanimivim sporedom. Ker je ta dan tudi običajni kramarski semenj, pričakujemo obilno vdeležbo.

Lipa.

V pretečenem tednu je nagloma umrl v Lipi znani Kavčič Jožef. Krč ga je v trenutku zlomil, ko je delal v vinogradu. »Zeleni križ« iz Gorice ga je hotel rešiti in ga je prepeljal v nedeljo v Gorico. Bilo je pa brezuspešno. Ob štirih popoldne v nedeljo je umrl. V torek je bil pripeljan iz Gorice na domače pokopališče. Fašisti so poslali na njegov pogreb 10člansko zastopstvo. Domačini pa ne morejo žalovati za njim, ker jim je napravil veliko sitnosti v občini. Njegovi duši mir in pokoj.

Spodnja Idrija.

Prezv. knez nadškof dr. Frančišek Sedej je 20. m. m. delil pri nas zakrament sv. birme. Kmetje iz Kanomlje so darovali lepo število mlajev, katere so potem možje in fantje z vso vnemo še zadnji dan postavljali. Vrle članice »Kat. prosvete« pa so napletle na stotine metrov vencev, ki so jih potem razobesili fantje v cerkvi in zunaj cerkve, kar je na prevzvišenega napravilo očitno najboljši utis. Naj omenim še požrtvovalnega g. žup. u. pravitelja, ki je skrbel, da se je cerkev na zunaj vsa prebelila ter župnišče vse popravilo in presnažilo.

19. t. m. popoldne ob 1/25h je bil spre-

»Polžek«. Nočem preveč žaliti sicer dobrih pevcev s svojo kritiko, zato raje molčim. Moški zbor bi tudi boljše storil, da bi molčal, mesto da je potem zapel 4 lepe Adamičeve pesmi. Še bolj žalostno je bilo »Žitno polje« istega skladatelja. Lepih Sardenkovih misli in Adamičeve glasbene ilustracije pač zbor ni doumel, vsaj iz izvajanja bi moral tako sklepati. Nekoliko boljše je zbor prebavil priprosti Sattnerjev zbor »Šašek kodrolasek«.

Mnogo boljše je potem ženski zbor zapel dve Lajovičevi pesmi »Prstan« in »Ne povem vam«.

Sledila je orkestralna točka, Verdijev »Nabucco«.

Občinstvo je zahtevalo ponovitev, ne vem zakaj, morda kot poklon navzočim gostom druge narodnosti. Sploh moram društvu čestitati, da ima tako hvaležne poslušalce, ki ploskajo naravnost besno pri vsaki še tako slabi točki.

Kvartet, sestavljen po gospodičnih Milici Erzen (sopran), Emici Fon (alt), gospodih Rudolfu Bratužu in Rudolfu Levpuščeku je lepo in z občutkom zapel 4 Devove narodne pesmi. Najboljše se jim je po mojem presrečilo »Pod klančkom sva se srečala«. »Zdravico« so na burno zahtevo ponovili. Ocvirkova »Ledene rože« ni šla tako dobro, deloma ker skladba ni primerna za kvartet, deloma ker so bili glasovi utrujeni. Poznalo se je, da so morale ravno te štiri osebe tudi pri drugih točkah vzdržati največ truda. Obe gospodični sta peli takoj potem še Dvorak-ova dvospeva »Jaz te ne zapustim« in »Ujeta«. Obe ma častitam.

Konec je tvorila Schwabova »Zlata kraljica«, za mešani zbor s klavirjem in harmonijem, ki je šla dobro, ker se jo je pač zbor dobro naučil. Pri raznih točkah je zelo diskretno in lepo spremljal na klavirju g. Seghizzi.

Zbor je pri tej prireditvi odpuščen; ni znal izklesati iz glasbe toplih umetniških oblik, bil je nepripravljen. Dvorana je bila napol prazna.

Listnica Kmetско - delavske zveze in političnega društva »Edinosti« v Gorici.

1. Mikluš Alojzija, Podgora: Vam je bila nakazana pokojnina v znesku lir 1296 od 1. 7. 1923. Zakladno nadzorništvo v Trstu je prejelo nalog, da Vam mora nakazani znesek takoj izplačati.

2. Rožič Josip, Števerjan: Vam je bila priznana pokojnina v znesku lir 1080 od 21. 2. 1921 in od 1. 7. 1923 dalje pa v znesku lir 1291. — Vaša pokojninska knjižica mora biti že pri županstvu.

3. K. Ivan, Trbiž: Vi bi morali prejeti lir 3.800 na račun odpravnine. Prejeli ste pa od 1. maja 1924 do 31. avgusta 1924 lir 2.924 plače, ki Vam pa ni pritekala več. Pri odpravnini, ki Vam je bila izplačana pred dvema meseci, Vam je bil zgorajšnji znesek odbit. Radi pomotoma izplačane plače Vam bo odbit še znesek lir 23.50.

4. Glog. Jakob, Gorica: Vaš pokojninski odlok je bil registriran pri Corte dei Conti še le 20. julija 1925. Pokojnina Vam bo v kratkem izplačana. Če ne dobite plačila v teku enega meseca, zglasite se ponovno v

tajništvu, na kar bo tajništvo ponovno posredovalo.

5. J. Ist., Ledine: Gotovo je zakon o hišnem davku za revne bajtarje socialno krivičen. Naš tajnik je osebno posredoval pri idrijski davkariji, a ni mogel glede bajtarjev doseči nobenega uspeha.

6. Fr. Prim., Novaki: Ali ste vložili prej., to je vsaj do 31. dec. 1923 prošnjo za priznanje pokojnine? Če do tega roka še niste vložili prošnje, Vam tajništvo ne more pomagati.

7. J. L., Sedlo pri Kob.: a) v zadevi Vašega sina bo tajništvo posredovalo; b) glede zamenjave denarja morate pa počakati splošnega odloka, ki bo uredil zamenjavo zasebnega denarja, v kolikor ni bil zamenjan po lastni krivdi lastnikov.

8. K. F., Budanje: Ob priliki zglasite se v tajništvu.

9. S., Matenja vas: Kam je vložila prizadeta vdova ponesrečenega železničarja prošnjo. Sporočite nam naslov urada. Priskrbite nam tudi krstni list pokojnikove matere, iz katerega naj bo razvidno, da ima dve imeni.

10. P. R., Goče: Rešite Vaše prošnje se je zakasnila najbrže radi tega, ker ste dokumente odposlala na napačen naslov. Pri vojaškem oblastvu bomo vprašali, če je odposlalo že dokumente na pristojni naslov.

11. Š. F., Livek: V Vaši zadevi bo tajništvo posredovalo.

12. K. M., Log: Pošljite nam čimprej pokojninske odloke vpokojenih rudarjev. Tajništvo bo na to naprosilo posl. Besednjaka za posredovanje.

13. I. R., Kru: Pošljite tajništvu seznam vseh prizadetih posestnikov, ocenite tudi vsaj približno vso škodo in sporočite nam natančen naslov podjetja. Ko prejme tajništvo naprošene podatke, bo posredovalo na pristojnem mestu. *Tajništvo.*

Listnica uredništva.

P. I., Gor. Cerovo: V vaše prepire se ne spuščamo, ker postanejo potem navadno še bolj ostri. Pišite nam o čem drugem.

Terčič K., Trst: Vaš dopis smo objavili v drugi nezaplenjeni izdaji št. 49. z dne 20. junija t. l.

Darovi.

Za Alojzijevišče: Blagopokojni g. vikar Leopold Vuk zapustil 180 L.; Sl. Kmečka posojilnica Šentviška gora darovala 50 L. Pristrčna hvala!

Za Slovensko sirotišče: Centralna posojilnica v Gorici 600 L., Kreditna zadruga v Tolminu 100 L.; p. n. g. Željko Vižintin iz Sovodenj odstopil znesek 50 L t. j. nagrado g. Ivana Lukman-a iz Sovodenj št. 137 v priznanje dobro opravljene vojnoodškod. zadeve. Srčna hvala vsem!

Valuta.

Dne 30. junija si dobil:

za 100 dinarjev	49.— do 49.75 Lir
za 1 šterling	137.— do 138.— Lir
za 1 dolar	28.30 do 28.60 Lir
Novci po 20 frankov	109.— do 112.— Lir
za 100 avst. kron	0.0395 do 0.0415 Lir

Beneške obligacije.

Dne 30. junija: Srednji kurs L. 67.25, v Trstu 68.—; v Milanu 68.—, v Rimu 66.— L

ŠTELAŽE IN BANK za trgovino jestvin je na prodaj. Naslov pove uprava lista.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja ob nesrečni smrti našega nepozabnega sina brata in sorodnika

EMILA MIKLUS-A

se tem potom prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za obilo udeležbo pri pogrebu. Posebno zahvalo izrekamo preč. g. Doktoriču, g. nadučitelju števerjanskemu in pevcem za ganljive žalostinke, darovalcem vencev, godbenemu društvu iz Kojškega, dekletom in mladeničem za nabiranje prispevkov in cvetja za pogreb, in sploh vsem ki so na katerikoli način pripomogli, da se je pogreb tako lepo vršil. — Bog vsem stotero povrni.

V Števerjanu, dne 30. junija 1925.

Žalujoci ostali.

IŠČEM POŠTENO, PRIDNO DEKLE, vajeno vsam hišnim delom. Valjni mlin W. Jochmann, Ajdovščina.

ŽAGO NA PARO V NAJEM, odda takoj Mlekarska zadruga v Št. Vidu pri Vipavi. Reflektant naj se zglati osebno.

POMOČNIKA IN VAJENCA za krojaško obrt sprejme Curk Feliks, krojač, Vipava.

Delak in Gomišček

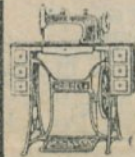
zaloga pohištva z lastno delavnico

Solkan pri Gorici

se priporočata za dobavo pohištva po najnižjih cenah. Izdelek zajamčen.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna. **Blago solidno! Cene zmerne!**

„Mundlos“ šivalni stroji „Göricke“ dvokolesa, motorini „Fian“ belgijske puške se vdobe le pri Josipu Kerševaniju-Gorica

Piazza Cavour št. 9
Mehanična delavnica, Piazza Cavour šte. 5.

Ležišča za krogle (cuscini a sfere)

iz delavnic v Villar Perosa. Edino zastopstvo z zalogo za goriško ozemlje:

Pavel Volpi, GORICA, Corso Vittorio Emanuele III. št. 58
garage „FIAT“.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva SHS
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

Klanjajoč se nespremenljivim božjim sklepom naznanjamo preč. duhovščini, sorodnikom, prijateljem in znancem, da smo pogrebli 30. junija v Oblokah brata, nečaka, strica — našega tihega trpina

č. g. Miklav-ža Sedej-a

vikar-ja v pok.

kateremu je usmiljeni Bog odvzel težki križ dolgoletne nevarne bolezni. — Bog plačaj dr. Schoberju kr. pretorju iz Tolmina, dr. Gentili-ju obč. zdravniku, g. vodju karabinerske postaje v Podbrdu, preč. g. monsig. Rojcu dekanu iz Tolmina, č. g. Batiču župniku v Podbrdu ter vsem čč. gg. sobratom duhovnikom. — Zahvaljujemo se ključarjem, podžupanu ter duhovljanom za pomoč, Hudajužnarjem, Obločanom, šol. otrokom, Grahovcem ter družini Kemperle za darovane vence. — Hvala čč. gg. duhovnikom iz Gorice, Cerkljanom, šol. vodstvu v Hudajužni in na Grahovem, sploh vsem udeležencem pogreba. Čč. gg. sobrate prosimo za memento pri sv. maši.

Cerkno-Gorica-Števerjan, dne 1. julija 1925.

Družina Sedej-eva.